

Steg för Steg rf:s styrelse från vänster till höger:
John Pelkonen, Anja Dennstedt, Niclas Jansson, Jonas Jansson, Tero Määttä,
Rex Hartman, Jon Tallberg

Målprogram

2018-2020

Innehåll

Vad är Steg för Steg?	2
Vår värdegrund	3
Vi anser att	4
Hur vi påverkar	5
Våra åsikter	6
• Utbildning	6
• Arbete	7
• Daglig verksamhet	8
• Boende	9
• Tillgänglighet	10
• Attityder	12
• Individuellt stöd	12
Våra målsättningar	13
• Lokal verksamhet	14
• Erfarenhetstalarnas verksamhet	15
• Evenemang och utbildningar	15
• Kampanjer	16

Vad är Steg för Steg?

Steg för Steg är en förening för och med personer med utvecklingsstörning.

Vi arbetar för att personer med utvecklingsstörning ska synas och höras i samhället.

Vi vill dela med oss av våra erfarenheter.

Vi vill besluta om frågor som är viktiga för oss.

Vi vill att personer med utvecklingsstörning ska ha samma rättigheter och friheter som alla andra.

Vill att personer med utvecklingsstörning själva ska få bestämma och arbeta och bo som de vill.

I det här målprogrammet beskriver vi vår värdegrund och våra åsikter.

Vi berättar om teman som är viktiga för oss.

Vi kommer med förslag om hur Finland kan bli ett bättre land att leva i.

Mycket har blivit bättre de senaste åren men det finns fortfarande mycket kvar att göra.

Värdegrund:

Vår värdegrund är de värderingar vi har.

Alltså vad vi tycker om olika frågor.

Värderingar kan vara något vi önskar.

Värderingar handlar om vad vi tycker att är rätt och fel.

Vår värdegrund

Steg för Steg är en förening som arbetar för mänskliga rättigheter för alla.

Det betyder att alla har rätt till arbete, utbildning och liknande.

Vår värdegrund är baserad på FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och på FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Vår värdegrund är att alla människor är lika mycket värda.

FN:s deklaration om mänskliga rättigheter:

Förenta Nationernas (FN) deklaration om mänskliga rättigheter är ett paper som flera länder skrivit under.

Deklarationen berättar om vilka rättigheter alla borde ha.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning:

En konvention är mera exakt än en deklaration.

Den kan handla om rättigheter för en mindre grupp, till exempel barn, flyktingar eller personer med funktionsnedsättning.

Den här konventionen handlar om vilka rättigheter personer med funktionsnedsättning borde ha.

Vi anser att:

- Alla ska ha rätt att bestämma över sitt eget liv.
- Alla ska mötas med förståelse och respekt, på sitt eget modersmål och på en sådan nivå att alla förstår.
- Vi tycker att samhället, till exempel myndigheter och politiker, ska se till att alla får det stöd de behöver.
- Steg för Steg arbetar för att personer med utvecklingsstörning ska få bestämma om sitt eget liv. Steg för Steg arbetar mot diskriminering och mobbning.

Hur vi påverkar

Steg för Steg är en intresseorganisation. Vi arbetar för personer med utvecklingsstörning. Det är viktigt för oss att personer med utvecklingsstörning kan påverka i samhället. Påverkansarbete betyder att vi syns och hörs i samhället. Vi är med i de styrelser och organisationer som arbetar med frågor som är viktiga för oss. Vi samarbetar med andra föreningar i Finland och Sverige som arbetar för personer med utvecklingsstörning.

Våra erfarenhetstalare och våra medlemmar berättar om vad vi gör på olika uppdrag, i media, på diskussionsträffar och ansikte mot ansikte på gator och torg.

Alla ska veta att vi finns, både beslutsfattare och andra personer.

Erfarenhetstalare:

Steg för Steg har utbildat erfarenhetstalare. En erfarenhetstalare berättar om sina erfarenheter om hur det är att leva med en utvecklingsstörning. Våra erfarenhetstalare besöker skolor, arbetsplatser, föreningar och andra ställen.

Våra åsikter

Åsikterna i målprogrammet har vi samlat in på workshoppar, styrelsemöten och diskussionsträffar.

Det här tycker våra medlemmar:

Utbildning

- Fler barn med utvecklingsstörning ska få gå i grundskolor nära sina hem.
- Barn med utvecklingsstörning ska få det stöd de behöver i skolan, vid behov både skolgångsbiträde och fysiska hjälpmedel.
- Det ska finnas flera olika utbildningar att välja efter grundskolan.
- Det ska bli lättare för unga med utvecklingsstörning att komma in på yrkesskolor. Flera skolor borde ordna "pröva på"-dagar då man kan bekanta sig med skolan.
- Det ska vara lättare att få arbete efter studierna. Det är viktigt att det finns tillräckligt många studiehandledare och kuratorer och att man kan få tag på dem.

Arbete

- Flera arbeten med stöd ska finnas.
- Flera personer med utvecklingsstörning ska delta i arbetslivet.
- Lönen ska bli bättre. Arbetsersättningen ska höjas.
- Alla som klarar av att arbeta ska få den lön de har rätt till. Det ska hellre vara lön än arbetsersättning.
- Vi vill själva bestämma vad vi gör med vår lön eller arbetsersättning. Pengarna ska betalas till det egna kontot eller betalas ut kontant.
- Ingen ska bli mobbad eller diskriminerad på sin arbetsplats.
- Flera arbetskonsulenter ska anställas för att flera ska få hjälp med att hitta arbete.

Texten fortsätter på följande sida.

Arbetskonsulenter

En arbetskonsulent är någon som hjälper dig med att hitta jobb. Både Kårkulla och en del skolor kan ha arbetskonsulenter.

- De som arbetar enligt modellen arbete med stöd ska få ett riktigt arbetsavtal.
- De som arbetar enligt modellen arbete med stöd ska ha rätt till arbetsplatshälsovård och andra förmåner.
- Alla ska ha rätt att utbilda sig vidare. Även de som arbetar på arbetscentraler eller med arbete med stöd.
- Det ska bli lättare att arbeta fast man får sin pension. Det ska alltid löna sig att arbeta.

Daglig verksamhet

- Den dagliga verksamheten ska utvecklas så som brukarna önskar.
- Alla ska ha rätt att få bestämma mer om den dagliga verksamheten. Personalen inom den dagliga verksamheten bestämmer för mycket.
- Daglig verksamhet får inte vara det enda alternativet. Det ska gå att välja andra sätt att sysselsätta sig på.

- Det ska finnas flera möjligheter att tillsammans påverka den dagliga verksamheten som till exempel gemensamma planeringsmöten och brukarråd.
- Brukarråden ska få mera makt och kunna påverka mer.

Boende

- Alla ska ha rätt till ett eget hem.
- Institutionsboende ska enbart vara det sista alternativet.
- Boendet ska ordnas enligt hur de som bor där vill bo. Personen ska vara med i planeringen från början.
- Det ska finnas flera alternativ att välja mellan. Man ska själv få bestämma hur man vill bo.

Texten fortsätter på följande sida.

Brukarråd:

En brukare är någon som bor på ett boende eller deltar i daglig verksamhet. Brukarna kan ha ett brukarråd som träffas och diskuterar olika önskemål. Kårkulla har brukarråd. Brukarråden ger råd men har inte så mycket makt.

Institutionsboende:

Ett institutionsboende är inte ett vanligt hem. Det är ett ställe där människor vårdas och tas om hand. De får inte bestämma om sitt liv. Institutionerna kan se ut som sjukhus.

- Den som vill ska få delta i boendeträning.
- Flera boenden ska anlita Aspa-stiftelsens och FDUV:s boendevärderare.
- Ingen ska behöva flytta eller bo sämre på grund av konkurrensutsättning.
- Man ska få service på svenska.

Tillgänglighet

- Alla ska kunna röra sig i staden eller kommunen. Det ska finnas hissar, ramper, god belysning och bra akustik.
- Det ska finnas tillgänglig information, till exempel tydliga lättlästa texter och skyltar.
- Myndigheter ska ge bättre och mer lättläst information.

Boendevärderare:

En boendevärderare är en person som har erfarenhet av att bo på olika boenden. Utvärderaren kan besöka ett boende och intervjua dem som bor där. Man kan berätta vad man tycker om sitt boende för utvärderaren.

Konkurrensutsättning:

Konkurrensutsättning betyder att företag eller instanser tävlar om att erbjuda en service eller tjänst, till exempel boende eller dagverksamhet. Ofta säljer kommunen ut en service som den tidigare själv har tagit hand om.

- För de som har svårt att tala, se eller höra bör det finnas andra sätt att få information, till exempel teckenspråk, syntolkning och alternativ och kompletterande kommunikation (AKK).
- Alla ska ha rätt till service nära sitt hem. Butik, post, bank och liknande byggnader ska vara tillgängliga och finnas nära.
- Kollektivtrafiken ska bli bättre och mera tillgänglig. Det måste finnas tydliga skyltar och det ska vara lätt att ta sig in på till exempel bussar och spårvagnar.
- Personer med utvecklingsstörning ska ha rätt till gratis lokaltrafik i storstäder.
- Alla som behöver ska ha rätt till färdtjänst och det bör fungera likadant i alla kommuner.
- All information och alla tjänster får inte bli elektroniska. Man ska kunna klara sig utan dator.

Alternativ och kompletterande kommunikation, alltså AKK:

Personer som inte kan tala eller som har svårt att tala kan använda AKK för att göra sig förstådd. AKK är till exempel stödtecken, bilder, bliss och kommunikationsprogram.

Attityder

- Attityder handlar om hur vi behandlar varandra.
- Personer med utvecklingsstörning är en viktig del av vårt samhälle.
- Stoppa diskriminering och mobbning av personer med utvecklingsstörning. Alla ska mötas med respekt och tas på allvar.

Individuellt stöd

- Alla ska ha rätt till det stöd de behöver.
- Det ska vara möjligt att få personlig assistans.
- Hjälpmedel är också individuellt stöd. Alla ska ha rätt att få de hjälpmedel de behöver.
- Kommunerna ska göra mera för att de frivilliga stödpersonerna ska bli flera.

Personlig assistans:

En del personer med funktionsnedsättning behöver mycket hjälp. Då kan de ha rätt till en personlig assistent. En personlig assistent hjälper dig i hemmet eller på din fritid. En personlig assistent är anställd och får lön.

Stödperson:

Alla kan ha rätt till en stödperson. En stödperson gör olika saker med dig på din fritid en eller några gånger i månaden. Stödpersonen är inte anställd utan ställer upp frivilligt. Om du vill kan du få en stödperson via Fyra Betydelsefulla Timmar.

- En stödperson får inte ersätta personlig assistans.
- Alla har rätt till stöd på sitt modersmål. Det måste finnas stödpersoner och personliga assistenter som talar svenska, men även de som förstår teckenspråk eller annan kommunikation.
- De som har en intressebevakare har rätt att veta hur mycket pengar de har och få stöd i att bestämma om sin ekonomi.

Våra målsättningar

Våra målsättningar handlar om vad vi vill bli bättre på. Steg för Stegs viktigaste målsättning är att se till att de punkter som lyfts upp under rubriken "Våra åsikter" blir verklighet.

Vi vill att personer med utvecklingsstörning ska ha likadana rättigheter som alla andra.

Steg för Steg vill utveckla sin verksamhet inom några områden.

Våra målsättningar sammanfattas i fyra punkter:

- Lokal verksamhet
- Erfarenhetstalarnas verksamhet
- Evenemang och utbildningar
- Kampanjer

Lokal verksamhet

Steg för Steg vill bli ännu bättre i framtiden och ordna mera evenemang och program på olika orter i Svenskfinland.

Vi ordnar lokala diskussionsträffar om självbestämmande.

Vi vill få flera aktiva medlemmar och handledare i olika städer och kommuner.
Vi vill skapa lokala Steg för Steg-grupper på olika orter i Svenskfinland.

Genom den lokala verksamheten kommer Steg för Steg också att få nya medlemmar.

Erfarenhetstalarnas verksamhet

Steg för Steg vill att erfarenhetstalarna ska få flera uppdrag.

Samtidigt vill vi att erfarenhetstalarna besöker helt nya ställen.

Det är viktigt att påverka vad unga människor tycker. Därför har vi börjat rikta oss även till lågstadieskolor.

Vi ordnar utbildningar för erfarenhetstalarna och deras handledare.

I framtiden utbildar vi erfarenhetstalare som använder AKK.

Det är viktigt att fortsätta utveckla erfarenhetstalarnas presentationer så att de passar för olika grupper.

Vi vill samarbeta mera med vår finska systerförening Me Itse och deras erfarenhetstalare för att nå ut till flera grupper.

Evenemang och utbildningar

Steg för Steg vill påverka hela samhället men vår viktigaste målgrupp är personer med utvecklingsstörning.

Texten fortsätter på följande sida.

Största delen av de evenemang och utbildningar som vi ordnar riktar sig till personer med utvecklingsstörning.

Varje år ordnar vi evenemang som våra lokala diskussionsträffar och olika jippon för våra medlemmar samt träffar för våra erfarenhetstalare och styrelsemedlemmar.

Dessutom ordnar vi varje år en Storträff för alla våra medlemmar.

Vid dessa evenemang planerar vi vår verksamhet eller ordnar utbildningar.

Ett viktigt tema på våra utbildningar är självbestämmande. Vi sprider lättläst information till våra medlemmar på vår webbplats, i våra medlemsblad och våra broschyrer.

Kampanjer

Det är viktigt för oss att påverka.

Vi vill synas och höras i samhället.

Våra medlemmar är med i olika styrelser och grupper.

Vi syns och hörs i media och på olika evenemang.

Vi vill bli bättre på att påverka.

I framtiden vill vi ordna kampanjer.

Med en kampanj lyfter vi upp en viktig fråga vi vill påverka.

Vi koncentrerar oss på en viktig fråga

för att lättare kunna skapa förändring.